

απόψεις

Οι φοροελαφρύνσεις του προϋπολογισμού

Μόλις κατατέθηκε το προσχέδιο κρατικού προϋπολογισμού, το οποίο εκτός από πρόβλεψη για δημοσιονομικό πλεόνασμα, περιλαμβάνει και προβλέψεις φοροελαφρύνσεων, μετά την πενταετή φοροεπιδρομή.

Η κυβέρνηση διαπραγματεύεται με την Τρόικα το είδος και το ύψος των φοροελαφρύνσεων αυτών. Φαίνεται ότι ανώτατος στόχος είναι η μικρή μείωση του ειδικού φόρου κατανάλωσης, με την ταυτόχρονη διατήρηση του επιδόματος θέρμανσης στους κοινωνικά ασθενέστερους. Περαιτέρω, η κυβέρνηση επιδιώκει τη διατήρηση ποσοστού 13% στον ΦΠΑ εστίασης, καθώς και τη διατήρηση του προνομιακού συντελεστή στα ηψιά (-30%). Τέλος, επιδιώκεται η αποσύνθεση του τεκμαρτού εισοδήματος απόκτησης ακινήτου, από το σύστημα των αντικειμενικών τιμών ακινήτων και συνδέεται με την συνομολογούμενη στη μεταβιβαστική πράξη ως αληθή και αγοραία, τιμή του ακινήτου. Για να ισοσκελισθούν τα απωλεσθέντα έσοδα από τις ως άνω ρυθμίσεις η κυβέρνηση μεταξύ άλλων επιλέγει τη διατήρηση και για το έτος 2016 της έκτακτης εισφοράς αλληλεγγύης με επιδιωκόμενη μείωση αυτής κατά ποσοστό 30%. Ενώ, στο προσχέδιο δεν συμπεριλήφθηκε μείωση φορολογικών συντελεστών φυσικών και νομικών προσώπων, παρά την σχετική προηγούμενη δημόσια συζήτηση.

Μπορούν οι φοροελαφρύνσεις αυτές να αναθερμάνουν την οικονομία και να προσφέρουν την πολυαναμενόμενη ώθηση στην οικονομική μεγέθυνση;

Ακόμη και ο πιο ανίδεος αναγνώστης θα απαντούσε με ευχέρεια αρνητικά. Η αναθέρμανση της οικονομίας και η κίνηση από τον πυθμένα προς τα πάνω στον οικονομικό κύκλο δεν μπορεί παρά να συντελεστεί με κεφάλαια, τα οποία θα συρρεύσουν στην επιχειρηματική δραστηριότητα και θα χρησιμοποιηθούν στην ανάπτυξη καινοτομιών, καθώς και στην ανασυγκρότηση δομών και θεσμικών πλαισίων. Για την σώρρευση αυτή, είναι αναγκαία η διεύρυνση της φορολογικής βάσης. Με άλλα λόγια, αν τα έσοδα του κρατικού προϋπολογισμού δεν διογκωθούν με φορολογητέα ύλη, που μέχρι σήμερα είτε από πολιτική επιλογή είτε από κρατική ανικανότητα είτε και από τα δύο, δεν έχει εντοπισθεί και δεν έχει αντίστοιχα αναδιανεμηθεί, τότε οι φο-

απόψεις

ροελαφρύνσεις θα παραμένουν αναιμικές και η ύφεση μη αναστρέψιμη. Η σύλληψη φοροδιαφεύγουσας ύλης, ακόμη και με ρυθμίσεις σκούπα, φαίνεται να συνιστά σήμερα αναγκαιότητα, ώστε να καταστεί δυνατή η μείωση των φορολογικών συντελεστών εισοδήματος φυσικών και νομικών προσώπων, ο περιορισμός της υπερφορολόγησης της ακίνητης περιουσίας ιδίως για τις περιπτώσεις που η κατοχή της περιουσίας δεν αποφέρει στον κύριο της καρπό, καθώς και η κατάργηση ειδικών ή έκτακτων φόρων που επηρεάζουν το στοιχειώδες όριο της αξιοπρεπούς διαβίωσης, όπως οι έκτακτες εισφορές και ο ειδικός φόρος κατανάλωσης στη θέρμανση. Η μη διεύρυνση των ορίων των φορολογικών υποκειμένων και αντικειμένων οδηγεί στην αύξηση της ανισοκατανομής του εισοδήματος στη χώρα και οδηγεί τον συντελεστή ανισοκατανομής Gini σε ποσοστό όλο και πλησιέστερο στην μονάδα. Και τούτο επειδή, η υπερφορολόγηση των γνωστών και σταθερών, ευχερώς προσδιορισίμων πηγών εισοδήματος πλήττει περισσότερο τα χαμηλότερα εισοδηματικά στρώματα μιας κοινωνίας.

Μέχρι να καταστεί δυνατή η ουσιαστική σύλληψη φοροδιαφεύγουσας ύλης, αναγκαία είναι η ελαστικοποίηση του πλαισίου για την τμηματική καταβολή ληξιπρόθεσμων και βεβαιωμένων χρεών προς το Ελληνικό Δημόσιο. Αυτά, από κάτι πάνω από 30 δις ευρώ κατά το έτος 2009, έχουν αγγίξει τα 70 δις ευρώ κατά το τρέχον έτος, ενώ οι αρμόδιοι υπηρεσιακοί παράγοντες δεν θεωρούν εισηράξιμα τα τουλάχιστον 50 δις ευρώ.

Έτσι, για να συνεχιστεί τις κρίσιμες αυτές ώρες η ομαλή ροή των δημοσίων εσόδων, θα πρέπει να παρασχεθεί στους συνεπείς έως την «κρίση» φορολογούμενους, στους «νοικοκυραίους» που πάντα στήριζαν τον κρατικό κορμό, η δυνατότητα πολλαπλών πέραν των 12 μηνιαίων δόσεων για την αποπληρωμή βεβαιωμένων στο δημόσιο χρεών τους. Ακόμη, θα πρέπει οι σκληρά προσπαθούντες για την συμμόρφωσή τους με τις φορολογικές τους υποχρεώσεις πολίτες να απαλλαγούν από το υπερβολικό άγχος των υψηλών προσαυξήσεων, καθώς και από τον εφιάλτη της αυτόφωρης ποινικής δίωξης ως κοινοί εγκληματίες αποτρόπαιων εγκλημάτων κατά της ζωής. Η λύση για την αναδιάταξη του κράτους δεν περνά από τα κελιά της φυλακής, όπου κινδυνεύουν σήμερα να συνωστισθούν υγιείς μέχρι χθες εργαζόμενοι, επιχειρηματίες και ελεύθεροι επαγγελματίες, οι οποίοι λόγω ύφεσης και υπερφορολόγησης δεν κατορθώνουν να αποπληρώσουν εντός 12 μηνών τρεις χρονιές φόρου ακίνητης περιουσίας, φόρο εισοδήματος, εισφορές αλληλεγγύης, ειδικό φόρο κατανάλωσης πετρελαίου κ.ο.κ.

Ασπασία Μάλλiou